

Bydgoszcz, 31 października 2025 r.

Informacja prasowa

ZUS przypomina: środki po zmarłym mogą trafić do rodziny

W razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa lub śmierci osoby, dla której ZUS prowadzi subkonto, zgromadzone środki mogą zostać podzielone i wypłacone uprawnionym. Jeśli zmarły ukończył 65 lat i miał już przyznaną tzw. emeryturę docelową, pieniądze co do zasady nie podlegają dziedziczeniu. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy od wypłaty pierwszej emerytury docelowej minęło mniej niż trzy lata. Wtedy możliwa jest tzw. wypłata gwarantowana.

Środki zgromadzone na subkoncie w ZUS-ie i w otwartym funduszu emerytalnym (OFE) podlegają podziałowi m.in. w przypadku rozwodu, unieważnienia małżeństwa, ustania wspólności majątkowej oraz śmierci. – Nie są to pieniądze, które przepadają. W wielu przypadkach mogą trafić do współmałżonka lub innych uprawnionych osób – informuje Krystyna Michalek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Podział po rozwodzie lub unieważnieniu małżeństwa

W przypadku rozwodu, unieważnienia małżeństwa lub ustania wspólności majątkowej małżonkowie mogą podzielić się środkami zgromadzonymi na swoich subkontach. Środki te przemieszczane są wówczas pomiędzy subkontami małżonków. Nie jest to wypłata gotówkowa.

Środki po zmarłym

Po śmierci właściciela subkonta środki trafiają do osób wskazanych przez zmarłego lub do spadkobierców. Jeżeli zmarły pozostawał w związku małżeńskim i istniała wspólność majątkowa, połowa środków z tego okresu przechodzi na subkonto i rachunek OFE współmałżonka, a pozostała część dzielona jest między osoby wskazane przez zmarłego lub wchodzi do spadku. Jeśli zmarły nie był w związku małżeńskim, całość środków trafia do wskazanych osób lub spadkobierców.

Kiedy rodzina może otrzymać pieniądze po zmarłym

Jeśli zmarły ukończył 65 lat i miał już przyznaną emeryturę docelową, środki z subkonta nie podlegają dziedziczeniu. Osoby uposażone mogą jednak otrzymać jednorazowe świadczenie pieniężne, czyli wypłatę gwarantowaną, ale tylko wtedy, gdy od wypłaty pierwszej emerytury docelowej nie minęły trzy lata. Po upływie tego okresu świadczenie nie przysługuje. W innych przypadkach środki mogą być wypłacone.

Gdzie złożyć wniosek

Jeśli zmarły miał subkonto w ZUS-ie i był członkiem otwartego funduszu emerytalnego (OFE), podział środków rozpoczyna się w OFE. Fundusz w ciągu 14 dni informuje ZUS o dokonanym podziale oraz o osobach uprawnionych i ich udziałach. ZUS ma następnie trzy miesiące na proporcjonalny podział środków znajdujących się na subkoncie.

W sytuacji, gdy zmarły miał jedynie subkonto w ZUS-ie i nie był lub nie jest już członkiem OFE, ponieważ jego członkostwo zostało wykreślone, podział środków odbywa się bezpośrednio w ZUS-ie na wniosek osoby uprawnionej.

Członkostwo w OFE ustaje po przeniesieniu wszystkich środków na subkonto w ZUS w ramach tzw. suwaka bezpieczeństwa.

Kto ma, a kto nie ma subkonta w ZUS

Subkonta nie mają osoby urodzone przed 1949 rokiem, ponieważ nie mogły należeć do otwartych funduszy emerytalnych. Osoby urodzone po 1968 roku były do OFE zapisywane obowiązkowo, natomiast roczniki 1949–1968 mogły przystąpić do funduszu dobrowolnie. Od 1 lutego 2014 roku członkostwo w OFE jest już całkowicie dobrowolne. Osoby, które po raz pierwszy wchodzi na rynek pracy, mają cztery miesiące na podjęcie decyzji. Jeśli w tym czasie nie podpiszą umowy z OFE, cała składka w wysokości 7,3 procent podstawy trafia na subkonto w ZUS.

Warto aktualizować dane uposażonych

Osoby, które są członkami OFE, a także które urodziły się po 31 grudnia 1968 r. i nie przystąpiły do OFE, mogą za życia dokonywać zmian osób uposażonych i zmieniać ich udział procentowy w dziedziczeniu zgromadzonych środków. Warto na bieżąco aktualizować dane adresowe osób uprawnionych do dziedziczenia. Osoby, które są członkami OFE, nawet jeśli zdecydowały o zaprzestaniu odprowadzania składek do OFE taką zmianę dyspozycji powinny zgłosić w OFE.

Dobrze jest wiedzieć, do którego OFE należał zmarły, bo w obecnym stanie prawnym ZUS może udzielić informacji odnośnie członkostwa osoby zmarłej w OFE jedynie na podstawie prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, lub zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia.

Krystyna Michałek
regionalna rzeczniczka prasowa ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim